

Alkotmánybíróság

Az első fokon eljáró bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 9 2 8 - 0 / 2019	
Érkezett: 2019 DEC 03. <i>h.k. 27. 12.03/2019</i>	
Feldány: 3	Kezelőiroda:
Melléklet: 3x4 db	<i>du</i>

Alulírott [REDACTED] - indítványozó – a köztem és a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal (9021 Győr, Árpád u. 32.) alperes között a Győr-Moson-Sopron Megyei Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 4.K.27.420/2019. számon folyamatban volt perben a bíróság által 2019. szeptember 16. napján meghozott és jogi képviselőm részére 2019. szeptember 24. napján kézbesített 4.K.27.420/2019/10. számú ítélete ellen a törvényes határidőben, a csatolt ügyvédi meghatalmazásban nevezett jogi képviselőm útján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.420/2019/10.számú ítéletének alkotmány-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Az alkotmányjogi panasz törvényi befogadhatósági feltételeivel kapcsolatos nyilatkozatok

1. A tisztelt Alkotmánybíróság hatásköre, valamint az alkotmányjogi panasz benyújtására való jogosultságom az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontján, valamint az Abtv. 27. §-án alapul.
2. Nyilatkozom, hogy a jelen ügyben valamennyi rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítettem, továbbá nincs folyamatban sem perújítás, sem pedig egyéb jogorvoslat a törvényesség érdekében.
3. Az alkotmányossági szempontból vizsgálendő jogszabály az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja.
4. Az indítvány tárgyául szolgáló döntések – az indokolásban részletesen kifejtettek szerint – az Alaptörvény 28. cikkét, a XXIV. és XXVIII. cikkeiben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogomat, a jogállamiság /B/ cikk (1) bekezdés / részét képező jogbiztonság követelményéből származó szerzett jogok védelmének elvét, valamint a Q cikk (2) bekezdését sértik. Tekintettel arra, hogy az eljáró bíróság a számomra hátrányos következménnyel járó döntését arra alapozta, hogy kizárólag a 2011. december 31. napját követő első felülvizsgálat során kell alkalmazni az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés rendelkezéseit és ezzel az értelmezéssel lehetővé tette az állapotjavulástól függetlenül történő ellátás csökkentést, ezért a bíróság általam Alaptörvény-ellenesnek vélt és az Alaptörvény 28. cikkét sértő jogértelmezésével a döntést érdemben befolyásolta. A bírósági döntés eredményeképpen ugyanis az ellátásom havi összege állapotjavulás hiányában 70.175.- Ft-ról 46.940.- Ft-ra csökkent.

5. Ezen túlmenően megállapítható az is, hogy a jelen alkotmányjogi panasz által felvetett jogkérdés az állampolgárok nagyobb csoportját érinti, vagy a jövőben érinteni fogja, hiszen a megváltozott munkaképességű személyek egészségügyi felülvizsgálata rendszeresen és folyamatosan zajlik, így a sérelmezett bírói döntés olyan országos szinten, visszatérően jelentkező jogsérelmet eredményezhet, amely állapotjavulás hiányában nem engedi a hatóságok részéről a 2011. december 31. napját követő első felülvizsgálat után történő újabb felülvizsgálatok során az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdésben rögzített garanciális szabályokat alkalmazni.
6. A jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítéletet jogi képviselőm 2019. szeptember 24. napján vette kézhez, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1) bekezdésében írt határidőben került benyújtásra.
7. Tekintettel arra, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság előtti eljárás – az Abtv. 54. § (1) bekezdés alapján – illetékmentes, ezért illeték lerovására az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg nem kerül sor.

Pertörténet és a megsemmisíteni indítványozott bírói döntések ismertetése

8. 2004-től 2011. december 31-ig részesültem III. csoportos rokkantsági nyugdíjban, melynek összege 53.300.- Ft volt.
9. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. tv. alapján igényelt ellátás megállapítása tárgyában az első fokon eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal 77-2-04761/2015/7. ügyszámon hozott határozatában a jogelődje által részemre megállapított és 2012. január 1. napjától rehabilitációs ellátásként folyósított ellátást 2016. január 31. napjával megszüntette, egyúttal 63.325,- Ft rehabilitációs ellátást állapított meg részemre.

Az elsőfokú szakértői bizottság komplex minősítése alapján egészségi állapotom mértéke 49%, tartós foglalkozási rehabilitációt igénylőnek minősülök és állapotom alapján C1 kategóriába tartozom.

E határozat ellen fellebbezést nyújtottam be. A fellebbezés folytán a komplex minősítést végző II. fokú szakértői bizottság 2016. január 6. napján megvizsgált és egészségi állapotom tekintetében az alábbi összefoglaló véleményt alkotta:

„egészségi állapotának mértéke 58%, foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható és B1 minősítésű csoportba tartozik.”

Erre tekintettel részemre 2016. február 1. – 2019. január 31. közötti időszakra 32.175,- Ft havi összegű rehabilitációs ellátást állapított meg a hatóság a 2012. 01. 01. napjától folyósított ellátás egyidejű megszüntetésével.

A jogerős határozattal szemben keresetet terjesztettem elő a határozat bírósági felülvizsgálata iránt, amely kereseti kérelemnek a bíróság helyt adott és 14.M.148/2016/13. számú ítéletével kötelezte az alperest új határozat meghozatalára, mivel a perben beszerzett komplex szakértői vélemény alapján a bíróság megállapította, hogy a másodfokon eljáró orvosi bizottság tévesen határozta meg az egészségi állapotom mértékét.

10. A bíróság ítéletével összhangban álló 89-2-10876/2015/5. számú határozatát Budapest Főváros Kormányhivatala 2017. január 12. napján hozta meg, amely szerint egészségi állapotom mértéke 49 %, C1 minősítési csoportba tartozom és tartós foglalkoztatási rehabilitációt igénylek, amelyhez a szükséges időtartam 36 hónap. A részemre megállapított rehabilitációs ellátás összege 65.810.- Ft volt. A határozat indokolása szerint orvosi felülvizsgálatom 2018. november hónapban esedékes.

11. Az ismételt felülvizsgálat során az elsőfokú orvosi szakértői bizottság 2018. december 19. napján a személyemet érintő közvetlen orvosi vizsgálat nélkül, kizárólag az orvosi irataim átvizsgálása alapján véleményezte az egészségi állapotomat, amely alapján egészségi állapotom mértékét 54 %-ban állapította meg, B1 minősítési csoportba tartozóként határozott meg és rehabilitálhatónak minősített. Rehabilitációs ellátásként 31.295.- Ft került megállapításra.

A fellebbezésem folytán eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a rehabilitációs ellátás helyett havi 46.940.- Ft összegű rokkantsági ellátást állapított meg részemre. A határozat értelmében egészségi állapotom mértéke 50 %, C2 minősítési csoportba tartozom és tartós foglalkoztatási rehabilitációt igénylek, azonban egyéb körülményeim miatt a foglalkoztatási rehabilitáció nem javasolt.

Rögzíthető tehát, hogy a korábban megállapított 49 %-os egészségi állapothoz képest az újabb felülvizsgálat eredményeképpen megállapított 50 %-os egészségi állapot, valamint a C1 csoportból a C2 minősítési csoportba való átsorolásom, továbbá a rehabilitációs ellátás helyett rokkantsági ellátás megállapítása olyan állapotváltozást jelent, amelyre tekintettel össz-szervezeti egészségkárosodásom vonatkozásában állapotjavulásról nem beszélhetünk.

12. A jogerős határozattal szemben keresetet terjesztettem elő és kértem az alperes 94-2-00046/2019/5. számú határozatának bírósági felülvizsgálatát, valamint a jogerős közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését. Keresetemben hivatkoztam az egészségi állapotomban bekövetkezett kedvezőtlen változásokra, valamint arra, hogy az ellátás mértéke szempontjából annak ellenére kerültem kedvezőlenebb helyzetbe, hogy a másodfokú szakértői bizottság összefoglaló szakvéleménye alapján egészségi állapotom tovább romlott. Sérelmeztem továbbá azt is, hogy a rokkantsági ellátás összegének meghatározása során az alperes figyelmen kívül hagyta az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a.) pontjában foglaltakat, amelynek értelmében az ellátás összegét úgy kell megállapítani, hogy az – az állapotjavulás kivételével - nem lehet kevesebb a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél.

13. Keresetemben részletesen kifejtettem, hogy az orvosi felülvizsgálatot megelőzően rehabilitációs ellátásban részesültem, amelynek összege 70.175.- Ft volt és amely összegből 10 % nyugdíjjárulék levonása után 63.160,- Ft összeget kaptam kézhez. Tekintve, hogy egészségi állapotomban javulás nem következett be és C2 minősítésű egészségi állapotom alapján rokkantsági ellátásra váltam jogosulttá (amely rokkantsági ellátásból nyugdíjjárulék levonására nem kerül sor), ezért álláspontom szerint az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a.) pont értelmében a rokkantsági ellátás összegét nem lehetett volna 70.175.- Ft összegnél alacsonyabb összegben meghatározni. Hivatkoztam arra, hogy súlyosan jogszabálysértő és alkotmányellenes a rokkantsági ellátás rehabilitációs ellátáshoz képest alacsonyabb összegben történő megállapítása.

14. Keresetemet a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.420/2019/10. számú ítéletével elutasította. A bíróság álláspontja szerint az Mmtv. 33/A § (1) bekezdés rendelkezéseit a 2011. december 31-ét követő első felülvizsgálat során kell alkalmazni (ez esetben 2015. évben megtörtént), így az ezt követő felülvizsgálatok során az ellátás összege - tiltó jogszabályi rendelkezés hiányában - állapotjavulás nélkül is kevesebb lehet a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél.
15. A bíróság álláspontja szerint azáltal, hogy a jogalkotó az Mmtv. 32. § - 33/A. § rendelkezéseit a jogszabály záró rendelkezései között helyezte el az következik, hogy ezeket a szabályokat kizárólag az első felülvizsgálat során kell alkalmazni. A bíróság úgy foglalt állást, hogy az átmeneti szabályok az Mmtv. hatálybalépését megelőzően egészségkárosodással összefüggésben nyújtott ellátások tovább folyósításával kapcsolatos szabályokat állapították meg, azok továbbra is társadalombiztosítási alapúak maradtak, azonban nem a nyugdíjbiztosítási, hanem az egészségbiztosítási pénzbeli ellátások közé tartoznak és az Mmtv. 12. § alapján azokat nem kellett újra kiszámítani. A bíróság álláspontja szerint ugyanakkor nincs akadálya annak, hogy állapotjavulás hiányában is csökkenthető legyen a megváltozott munkaképességű személyek részére folyósított ellátás összege az újabb felülvizsgálatok követően. Álláspontom szerint a jogerős ítéletben rögzített bírói döntés – a jelen alkotmányjogi panaszban részletesen kifejtett indokok alapján – nincs összhangban az Alaptörvénnyel.

Az Alaptörvény alkalmazandó rendelkezései

16. B) cikk (1) bekezdés: *Magyarország független, demokratikus jogállam.*
17. Q) cikk (2) bekezdés: *Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.*
18. XXIV. cikk (1) bekezdés: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.*
19. XXVIII. cikk (1) bekezdés: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*
20. 28. cikk: *A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*
21. Az Mmtv. érintett rendelkezése:
- 33/A. § (1) bekezdés: Amennyiben a 32. § (1) bekezdése alapján rokkantsági ellátásban részesülő személy vagy a 33. § (1) bekezdése alapján rehabilitációs ellátásban részesülő személy felülvizsgálatát követően az ellátott rokkantsági ellátásra jogosult, az ellátás összegét a 12. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kell megállapítani azval, hogy az – az állapotjavulás kivételével – nem lehet kevesebb a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél.*

**Az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege és
a sérelmezett bírói döntés alaptörvény-ellenességének okai**

22. Az Alkotmánybíróság – a kialakított egységes gyakorlata alapján - az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárásban az Alaptörvénnyel való összhangot vizsgálja. A tényállás megállapítása, a bizonyítási eljárás és a bizonyítékok értékelése, az eljáró bíróságok ítélező tevékenységének részét képezi. Ebből következően az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak nem feladata a konkrét jogvitákban való ítélezés, kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és kiküszöbölje az azt érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.
23. Az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog hatékony érvényesülésének alapvető feltétele, hogy a bíróságok a lehető legteljesebb mértékben tárják fel a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényeket, a bíróságok a tényállás lehető legteljesebb felderítésével törekedjenek egy ténybelileg megalapozott döntés meghozatalára. E körben hivatkozom a 7/2013 (III. 1.) AB. határozatban foglaltakra, amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírói gyakorlatot. A tisztelt Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben kialakított joggyakorlatára figyelemmel a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme abban az esetben vethet fel alkotmányossági kérdéseket, ha a bíróság által elkövetett jogsértés a jogállami bírósági eljárás szempontjából alapvető, garanciális jelentőségű eljárási szabályt érintett, vagy a jogsértés révén – áttételesen – más Alaptörvényben rögzített jog sérelme következett be, feltételezve természetesen, hogy a jogsértés a bíróság döntését érdemben befolyásolta.
24. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a tisztességes eljárás (*fair trial*) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is magában foglalja, és az eljárás egészének, valamint körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is tartalmazza. Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely a jogi szabályozással szembeni azon alkotmányos igényt jelenti, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben döntsön. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák érvényesüléséhez, mivel az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. Az Alkotmánybíróság több döntésében is leszögezte, hogy egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembevételével, azonban nevesíthető számos olyan követelmény, amely minden eljárás esetében feltétel ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön.
25. A jelen alkotmányjogi panasszal sérelmezett bírói döntés alaptörvény-ellenességének oka abban áll, hogy az Alaptörvény 28. cikkével összhangban nem álló bírói értelmezéssel az eljáró bíróság kizárta még állapotromlás esetén is a korábban folyósított ellátással legalább azonos mértékű ellátás megállapításának kötelezettségét.

Ezzel a jogértelmezéssel a bíróság megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogomat. Tekintve továbbá, hogy az ily módon lefolytatott alkotmányos jogomat sértő eljárás eredményeképpen a számomra biztosított ellátás összegének jelentős mértékű csökkentésére került sor, így az eljárás – a tisztességes eljáráshoz való jogon túlmenően – egyben a jogbiztonságból eredő szerzett jogok védelmének elvét is sértette.

A 3179/2018. (VI. 8.) AB határozatban hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy „az adott ügyben alkalmazandó jogszabályoknak pusztán a nyelvtani értelmezése nem felel meg az indokolt bírói döntéssel szemben támasztott alkotmányos követelményeknek. Ennek oka, hogy az Alaptörvény 28. cikke azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy a jogszabályokat azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. A bírói jogalkalmazás folyamatában a jogszabályok értelmezése egy olyan komplex indokolást igényel, amelyben a bíróság az irányadó jogi normákat a rendszertani értelmezés keretében nemcsak egymásra tekintettel, hanem a jogalkotó céljára és az Alaptörvényre figyelemmel is értékelni köteles a konkrét ügyben.

26. A bírói függetlenség Alaptörvényben is rögzített elvére tekintettel a bíróságok jogértelmező tevékenysége főszabály szerint nem vonható alkotmánybíróági kontroll alá. Tekintettel azonban arra, hogy az Alaptörvény 28. cikkében foglalt rendelkezések a bírói jogértelmezésre vonatkozóan alkotmányos követelményeket állapítanak meg, az ezen követelményeket nyilvánvalóan és jelentős érdeksérelmet okozó módon sértő, a bírói jogértelmezés Alaptörvény által megszabott szabadságának határait ily módon áthágó (pl. a józan ésszel ellentétes eredményre vezető, vagy nyilvánvalóan contra legem) jogértelmezés már indokoltá teheti az alaptörvény ellenesség megállapítását. Különösen indokolt lehet a jogértelmezés alkotmányos kontrollja, ha – miként a jelen ügyben történt – az Alaptörvény 28. cikkét sértő téves jogértelmezés alkotmányossági problémákat felvető eredményre vezetett. Ebben az esetben ugyanis az értelmezésnek már nem csak a módja, hanem az eredménye is sérti az Alaptörvényt. Az Alkotmánybíróság beavatkozásának indokoltságát végül tovább növeli az a körülmény, hogy a szóban forgó jogértelmezés eredményeképpen a közigazgatási hatóságok konzekvens módon követni fogják az adott jogértelmezési hibát, amelynek eredményeképpen az Mmtv. 33/A § (1) bekezdés rendelkezéseit a 2011. december 31. utáni első felülvizsgálatot követő újabb felülvizsgálatok során akkor sem fogják alkalmazni, ha az adott személy esetében állapotromlás következett be, vagy legalábbis állapotjavulásról nem beszélhetünk.
27. A jelen alkotmányjogi panasszal támadott jogerős ítélet arra az álláspontra helyezkedik, hogy a részemre járó ellátás összegével kapcsolatos döntés független attól, hogy ténylegesen megváltozott-e az egészségi állapotom és, ha igen, akkor milyen irányban. Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A jogerős ítélet jelen alkotmányjogi panasszal támadott rendelkezései ezen értelmezési szabályokkal – több szempontból is – nyilvánvalóan ellentétesek. A jogalkotónak az Mmtv. 33/A. § törvénybe iktatásával nyilvánvalóan az volt a célja, hogy az ellátás csökkentésére csak abban az esetben nyíljon lehetőség, ha az adott megváltozott munkaképességű személy állapotában tényleges javulás következett be.

28. Álláspontom szerint ugyanis az egészségi állapotom kedvezőtlen változása semmilyen körülmények között nem eredményezheti azt a helyzetet, hogy a korábbiakhoz képest alacsonyabb összegű ellátásban részesüljek.

E körben hivatkozom a 21/2018. (XI.14.) AB határozatban foglaltakra.

Az Alkotmánybíróság a fenti határozatában megállapította, hogy az Országgyűlés nemzetközi szerződésből származó jogalkotói feladat elmulasztását valósította meg azáltal, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 12. § (1) bekezdés a) pontját a törvény 33/A. § (1) bekezdés a) pontja alá tartozó esetekben oly módon rendelte alkalmazni, hogy ezzel egyidejűleg nem alkotott olyan szabályokat, melyek lehetővé teszik az ellátás összegének meghatározása során az ellátásra jogosultak élethelyzetét érdemben meghatározó tényleges fizikai állapota javulásának mértéke, illetőleg a 2012. január 1. napját megelőzően megállapított ellátás összege figyelembevételét.

Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2019. március 31-ig tegyen eleget, azonban az Országgyűlés a jogalkotói feladatának a mai napig sem tett eleget.

Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá a következőket:

Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből következő alkotmányos követelmény, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 33/A. § (1) bekezdés a) pontjának „– az állapotjavulás kivételével –” szövegrésze kizárólag azon ellátásra jogosultak esetén alkalmazható, akiknek nem csak a jogszabályok szerinti kategóriák és értékek alapján meghatározott jogi értelemben vett állapota, hanem az élethelyzetét érdemben meghatározó tényleges fizikai állapota is kedvezően változott.

Az Alkotmánybíróság határozata (Indoklás 35. pont) pedig egyértelmű iránymutatást ad az állapotjavulást nem jelentő (stagnáló, vagy romló egészségi állapot) esetében a jogszabály értelmezésével kapcsolatosan:

„Az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a felülvizsgálatot követően a rokkantsági ellátás összegét a 12. § (1) bekezdés szerint kell megállapítani azáltal, hogy az – az állapotjavulás kivételével – nem lehet kevesebb a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél. Mindebből az következik, hogy a rokkantsági ellátás összegének kiszámítására vonatkozó szabályt az Mmtv. 12. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően csak az ellátásra jogosult állapotjavulása esetén kell alkalmazni, állapotjavulás hiányában a korábban megállapított rokkantsági ellátás mértéke nem csökkenthető. Az Mmtv. kifejezetten (így például az értelmező rendelkezések között) nem határozza meg ugyanakkor az állapotjavulás fogalmát. Az egészségi állapot fogalmát a törvény így határozza meg, hogy az „az egyén fizikai, mentális, szociális jólétének betegség, illetve sérülés után kialakult vagy veszélyeztetett rendellenesség következtében fennálló tartós vagy végleges kedvezőtlen változásait (a továbbiakban: egészségkárosodás) figyelembe véve meghatározott állapot” [Mmtv. 1. § (2) bekezdés a) pont]”

29. Az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdésének törvénybe iktatásakor a törvényjavaslat előterjesztője a jogszabálytervezet szövegéhez a következő indoklást fűzte:

„az érintett ellátásokban – rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék – részesülő személyek számára a jogalkotó biztosítja a szerzett jogok érvényesülését, a rehabilitálhatóság és foglalkoztathatóság szempontjait figyelembe véve kezeli az érintett ellátási csoportokat, szem előtt tartva a létbiztonságot.”

A jogalkotó a törvényjavaslat indokolásából következően tehát az állapotjavulás tényét tekinti olyan tényezőnek, amely a korábban megállapított és folyósított ellátás összegének csökkentését vonja maga után. Abban az esetben azonban, ha állapotjavulás nem állapítható meg, az ellátást a korábbi összegben kell továbbfolyósítani. A jogalkotó tehát figyelemmel az érintett ellátási csoportokra, valamint a létbiztonságra csak abban az esetben engedi csökkenteni a korábbi ellátás összegét, ha az annak megállítása alapjául szolgáló egészségügyi-munkaképességi állapotban pozitív változás következik be. Márpedig az Alaptörvény 28. cikkének 2019. január 1. napjától hatályos szövege kifejezetten rögzíti, hogy a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni, ami egyértelműen alátámasztja a jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés alkotmány-ellenességét.

30. Az Alkotmánybíróság 3024/2019 (II.4.) AB határozatában megfogalmazottak szerint a szerzett jogok védelmének alkotmányos megítélése az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogbiztonság kérdéséből ered. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – köteletségévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, és egyértelműek legyenek. Működésüket tekintve kiszámíthatónak és előreláthatónak kell lenniük a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. A jogbiztonság elve többek között megköveteli a szerzett jogok védelmét, a véglegesen teljesedésbe ment jogviszonyok érintetlenül hagyását, továbbá a múltban keletkezett tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának alkotmányos szabályokkal való korlátozhatóságát. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogbiztonság és a szerzett jog alkotmányos védelme nem értelmezhető akként, hogy a múltban keletkezett jogviszonyokat soha nem lehet alkotmányos szabályozásokkal megváltoztatni. /12/2018. (VII. 18.) AB határozat/.
31. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a társadalombiztosítás alkotmányossági vizsgálata során visszatérő megállapítás, hogy a szerzett jogok megvonása összefügg a jogállamisághoz szervesen kapcsolódó jogbiztonság elvével. A társadalombiztosítás azonban a szociális biztonsághoz való jog megvalósításának csupán egyik eszköze, vagyis a társadalombiztosításnak a szerzett jogok garantálását az ellátáshoz való alkotmányos jog megvalósítására figyelemmel kell biztosítania. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a szerzett jog szinonimájaként kezdetben a vásárolt jog szerepelt, utalva arra, hogy a járulékfizetéssel ellentételezett szolgáltatások állnak alkotmányos védelem alatt. Ugyanakkor azt is hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy a vegyes rendszerű társadalombiztosításban nem választható el élesen a biztosítási és a szolidaritási elem. Mivel a vásárolt jogra csak a biztosítással fedezett szolgáltatások esetében lehet sikerrel hivatkozni, az elemek keveredése miatt nem dönthető el teljes pontossággal, hogy melyik mögött áll ellenszolgáltatás, és melyik mögött nem, azaz, melyek – és milyen mértékben – tartoznak a járulékfizetéssel ellentételezett szolgáltatások alkotmányos védelme alá.

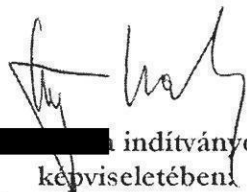
Az Alkotmánybíróság elvi élel állapította meg, hogy a jogbiztonság mint a jogállamiság leglényegesebb fogalmi eleme és a szerzett jogok védelmének elvi alapja a szociális rendszerek stabilitása szempontjából különös jelentőségű. E megállapítás alátámasztására kifejtette az Alkotmánybíróság, hogy a szolgáltatásokat és a hozzájuk fűződő várományokat nem lehet sem alkotmányosan megfelelő indok nélkül, sem pedig egyik napról a másikra megváltoztatni. Az átmenet nélküli változáshoz különös indok szükséges/29/2017. (X. 31.) AB határozat/.

32. Az Alkotmánybíróság a megváltozott munkaképességű személyek részére járó ellátás összegszerűségének megváltoztatása kapcsán a 3024/2019. (II. 4.) AB határozatában arra az álláspontra helyezkedett, hogy az állapotjavulás ténye, mely a korábbi ellátás összegének csökkentését eredményezi, olyan garanciális előírás alkalmazása a jogalkotó részéről, amely a szerzett jogok védelmét szolgálja, azaz, a korábbi ellátás összege tekintetében az alkotmányos elvárásoknak megfelelő indok nélküli csökkentés akadályát képezi.

A fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy jelen alkotmányjogi panaszomat befogadni és annak tárgyában a kérelmemnek megfelelő döntést hozni szíveskedjék!

Sopron, 2019. november 13.

Tisztelettel:

[redacted] indítványozó
képviselésében
dr. Szekeres Csaba ügyvéd

dr. Szekeres Csaba ügyvéd

Kis

Melléklet:

- 1 pld jogi képviselő meghatalmazása
- 1 pld alkotmányjogi panasszal támadott jogerős ítélet
- 1 pld adatkezelési nyilatkozat

Tisztelt Alkotmánybíróság!

BUDAPEST

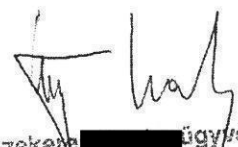
alkotmányjogi panasza

[REDACTED]

[REDACTED]

indítványozónak

képviseli:

dr. Szekeres [REDACTED] ügyvéd
9400 Sopron [REDACTED] Pk. 138
[REDACTED]
Kisbörzsöny [REDACTED]
Soproni [REDACTED]

a

Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
4.K.27.420/2019/10. számú ítélete
alaptörvény-ellenességének megállapítása
iránt